

Vår ref. 26/1285 - 1
Saksbehandler Pål Vaage Martinsen
Dato 15.01.2026

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
05/26	Formannskapet	27.01.2026
	Formannskapet	

Revidert finansreglement for Skien kommune

Formannskapet 27.01.2026

Behandling

Stein Erik Amlie (H) fremmet følgende forslag:

Saken utsettes. Det ønskes svar på følgende innsendte kommentarer knyttet til videre presiseringer i reglementet:

Kommentar til «å stramme inn»

Man reduserer tillatte aktivklasser ved å fjerne eiendom fra strategien (går fra 10 til 0% - se side to i samme skriv).

Erfaringen i finans er at man heller øker enn senker porteføljens risiko ved å redusere diversifiseringen/ redusere antall aktivklasser.

- ***Hvordan tenker man i forhold til dette i reglementet?***

Kommentar til å «konkretisere rammer og risiko»:

I det gjeldende finansreglementet – punkt 8.5 er det angitt strategisk aktivallokering for porteføljen.

Hver aktivaklasse har oppgitt minimum og maksimumallokering. -- dette er viktig innen porteføljeforvaltning da underliggende investeringer til enhver tid vil være «i bevegelse» Ved gitte rammer gir det også rom til å allokere taktisk innenfor rammene i forhold til blant annet markedssyn.

Rammene vil allikevel være viktig for å ha kontroll på den risikoen man totalt sett er villig til/har evne til å ta på porteføljen for å oppnå den meravkastningen (utover risikofri rente) man har satt som mål.

I pkt 7.3 har man oppgitt en strategisk aktiva allokering uten rammer.

Man har oppgitt maksimum innen hver aktivklasse.

- ***Norske likviditetsfond kan være maksimum 100% - hva kan det være 100% av?***
- ***Obligasjonsfond kan være maksimum 100% - hva kan det være 100% av?***
- ***Norske aksjefond kan være maksimum 70% - hva kan det være 70% av?***
- ***Globale aksjefond kan være maksimum 30% - hva kan det være 30% av?***

Strategisk aktiva allokering tilsier at man kan 20% av porteføljen i norske aksjefond og 10% i globale aksjefond

- **Hva er bakgrunn for at man velger å ha en dobbel så stor andel i det norske aksjemarkedet som har høyere risiko/standardavvik enn et globalt aksjemarked?**

Porteføljen skal rapporteres kvartalsvis.

Porteføljen har kun en strategisk vektning

Det vil løpende oppstå avvik i forhold til den besluttede strategiske fordelingen.

- **Hvor store avvik i prosent tolerer man før avvik skal dekkes?**
- **Hvem har den løpende oppfølgingen og oversikten i forhold til at porteføljen til enhver tid er allokert i henhold til strategien?**

Hvilke rutiner er etablert for å lukke avvik?

Kommentar til å «konkretisere rammer og risiko»:

Ved forvaltning av den langsiktige kapitalen påtar kommunen seg en risiko.

Det vil oppstå svingninger i porteføljen og kommunen sier de ønsker å konkretisere risiko.

Dersom man benytter for eksempel en VaR analyse på porteføljen vil man kunne se hva slags risiko porteføljen utsettes for. Dette kan man kunne gjøre ved til enhver tid gjeldende allokering for å ha kontroll i forhold til risikomål (og avkastningsmål).

Ved å se hva utfallet blir ved et standardavvik (ca 65%) sannsynlighet og to standardavvik (ca 95% sannsynlighet) vil man kunne ha et tydelig forhold til risiko og se hvordan porteføljen vil kunne falle/stige med henholdsvis 65% og 95% sannsynlighet.

Dette kan overføres til å benytte kronebeløp i forhold til porteføljens størrelse.

Hva er nedsiden i kommunens langsiktige portefølje i prosent og kroner med henholdsvis 1 og 2 standardavvik?

Avkastningsmål

Når man påtar seg risiko – som man gjør i henhold til dokumentet – skal man kunne forvente en meravkastning på kapitalen over tid. Dersom man ikke har dette målet, bør man ikke ta risiko på kapitalen.

Ved å kjøre en VaR analyse (value at risk – hvilke verdier står på spill) på den strategiske fordelingen vil man kunne synliggjøre hva man vil kunne forvente av meravkastning ut over risikofri rente og til hvilken risiko.

Hvor stor risiko man er villig til/har mulighet til å ta avhenger av hva man kan forvente å få betalt i meravkastning utover risikofri rente

I dokumentet vises det kun til delindekser innen hver aktivklasse – det viser ikke til en syntetisk indeks for porteføljen som helhet - det er helheten – bunnlinjen som normalt er det interessante for eier av kapitalen

Hva er forventet meravkastning på porteføljen som helhet over rullerende 4 års perioder?

Votering:

Forslag fremmet av Amlie (H) ble enstemmig vedtatt.

Kommunedirektørens innstilling ble ikke realitetsbehandlet.

FORM - 05/26 vedtak

Saken utsettes. Det ønskes svar på kommentarer knyttet til videre presiseringer i reglementet.

Kommunedirektørens innstilling

1. Finansreglementet for Skien kommune, som følger vedlagt, vedtas.

2. Tidligere vedtatt reglement for kommunens finansforvaltning fra 2021 oppheves og erstattes av finansreglementet gjeldende fra 2026.
3. Kommunedirektøren gis fullmakt til å foreta mindre språklige og redaksjonelle endringer i reglementet.

Bakgrunn for saken

Skien kommune skal, i tråd med kommuneloven kapittel 14 og finansforskriften, ha ett finansreglement som gir rammer for hvordan vi plasserer penger og tar opp lån. Det gjeldende reglementet ble vedtatt i 2021. Erfaringer fra perioden, sammen med innspill fra Vestfold og Telemark revisjon IKS, viser at reglementet bør oppdateres.

Hensikten med å oppdatere finansreglement er å:

- tydeliggjøre ansvar og fullmakter
- stramme inn og konkretisere rammer for risiko
- oppdatere krav til etikk, bærekraft og rapportering

Revidert finansreglement samt gjeldende versjon følger som vedlegg til saken.

Saksfremstilling

Hovedendringer – plassering av finansielle midler

Kortsiktige midler (likviditet)

Reglementet viderefører krav om at kommunen til enhver tid skal ha tilstrekkelig likviditet, men presiserer rammene med:

- tydeligere definisjon av kortsiktige finansielle midler og likviditetsreserve (det vi trenger de neste 3 måneder)
- den gjennomsnittlige rentebindingen for kortsiktige midler skal ikke være mer enn 12 måneder
- Konsentrasjonsrisiko begrensning:
 - maksimalt 2 % av bankens balanse per bankinnskudd
 - maksimalt 5 % av kortsiktige midler i ett enkelt verdipapir
- tydeligere krav til rentefond (hvor lenge de kan binde renten, hvor solid låntakerne er og at forvalter er norsk)

Avkastningsmålet for kortsiktige midler er at avkastningen minst skal tilsvare rentevilkårene til kommunens hovedbankavtale som pt er DNB.

Langsiktige finansielle midler

For langsiktige finansielle midler er strukturen forenklet og risikorammene tydeliggjort:

- Midlene/porteføljen deles i tre klasser: likviditetsfond, obligasjonsfond og aksjefond (norske og globale)
- det er satt en «normal fordeling» og en øvre grense for hver type plassering, med egne sammenligningsindekser (referanseindekser)
 - Strategisk vekt er endret:
 - Rentebærende verdipapirer fra 65 % til 70 %
 - Aksjefond fra 25 % til 30 % og
 - Eiendom fra 10 % til 0 %
- den samlede porteføljen av likviditets- og obligasjonsfond skal i gjennomsnitt ha rentebinding mellom 0,5 og 6 år

- alle rentebærende verdipapirer skal ha god kredittkvalitet (såkalt investment grade, BBB- eller bedre). Inntil 10 % kan være obligasjoner med høyere risiko og rente (høyrenteobligasjoner).
- Opptil 50 % av porteføljen kan plasseres i utenlandske verdipapirer, men alle investeringer skal sikres mot valutarisiko ved å være valutasikret til norske kroner (NOK).
- Avkastningen måles mot fastsatte referanseindekser (En referanseindeks er et sammenligningsgrunnlag for avkastning), og resultatet vurderes over en periode på minst fire år, med løpende oppdatering.

I tillegg er etikk- og bærekraftskapittelet styrket, med henvisning til Statens pensjonsfond utlands eksklusjonsliste, UN PRI og FN Global Compact, og krav om årlig ESG-rapportering fra forvaltere.

Hovedendringer – lån og gjeldsforvaltning

For gjeldsforvaltningen videreføres hovedstrategien fra gjeldende reglement, men rammene for risiko og konsentrasjon er skjerpet:

- Risiko ved å ha for mye i ett lån (konsentrasjonsrisiko):
 - ett enkelt lån skal ikke utgjøre mer enn 10 % av kommunens samlede rentebærende gjeld
- Risiko ved at mye gjeld forfaller samtidig (refinansieringsrisiko):
 - lån som forfaller og skal innløses innen 12 måneder skal ikke overstige 50 % av total gjeldsportefølje
- Risiko når renten endrer seg (renterisiko):
 - gjennomsnittlig vektet rentebinding bør ligge mellom 0,25 og 2 år
 - andel gjeld med rentebinding over 1 år bør maksimalt utgjøre 35 % av låneporteføljen
 - maksimal løpetid på rentebærende gjeld er 10 år

Det åpnes for å bruke bytteavtaler på rente (rentebytteavtaler) for å justere hvor utsatt kommunen er for renteendringer, innenfor disse rammene.

Rapporteringskravene for gjeld er samtidig konkretisert, med krav om oversikt over nye lån, refinansiering, når lånene forfaller, renterisiko, eventuelle rentebytteavtaler og en kort vurdering av markedssituasjonen..

Effekten av saken

Perspektiv	Negativ	Nøytral	Positiv	Ikke relevant
Konsekvens for klima på kort og lang sikt		X		
Konsekvens for miljøet på kort og lang sikt		X		
Økonomiske konsekvenser i et langt perspektiv			X	
Konsekvens for folkehelsen		X		

Kommunedirektørens vurdering og konklusjon

Finansreglement 2026 viderefører den finansstrategien Skien kommune har lagt til grunn, men med:

- tydeligere ansvarslinjer
- mer konkrete rammer for risiko innen både plassering og finansiering
- et skjerpet fokus på etikk, bærekraft og rapportering

Endringene antas å gi noe lavere finansiell risiko og bedre styring, uten å binde kommunen unødig i hvordan vi plasserer penger og tar opp lån. Kommunedirektøren anbefaler at Finansreglement 2026 vedtas, og at reglementet fra 2021 oppheves.

Vedlegg

Finansregelment Skien Kommune 2021.pdf

Finansregelment Skien Kommune 2026.pdf

Revisors_attestasjonsuttalelse_om_finans-_og_gjeldsreglement_Skien.pdf